

Zaterdag 27 februari 1915 – ochtendeditie

Belgische kinderen.

Notaris Brands uit Amsterdam, voorzitter van het Belgische Huisvestingscomité aldaar, is gisteren met 15 Belgische weeskinderen te Roosendaal aangekomen. Zij zagen er armoedig en slecht uit. De kinderen kwamen hoofdzakelijk uit de buurt van Dinant.

Men meldt ons uit Leiden, dat het R.K. Huisvestingscomité uit D., Noord-Brabant, van iemand die onbekend wenst te blijven, 1000 gulden heeft ontvangen voor “Klein België”.

De regeringscommissaris in Nunspeet heeft verschillende geldzendingen ontvangen ten bate van de kinderen der Belgische vluchtelingen in het door hem beheerde vluchtoord. De gelden zijn bijeengebracht op verschillende uitvoeringen van Emiel Hullebroeck. In het geheel is uit dien hoofde 834,88 gulden ontvangen.

Parijs, 26 februari. Officieel bericht van vanmiddag:

De Belgen hebben een klein deel van een loopgraaf, dat zij kort tevoren hadden verloren, hernomen.

De Engelsen hebben een aanval der Duitsers op het front in België afgeslagen en zijn op de weg van Béthune naar La Bassée een honderd meter vooruitgekomen.

Uit België.

Luxemburg, 26 februari. Volgens de bladen heeft het Duitse militaire bestuur in de Borinage, Duits spoorwegmaterieel ter beschikking gesteld van een daar gestichte coöperatieve maatschappij. De productie van steenkool zal misschien toenemen.

De correspondent te Rotterdam van de Daily News deelt bijzonderheden mee over de pogingen, die Duitsland in het werk stelt om zich grondstoffen en voedingsmiddelen van allerlei aard te verschaffen en die naar Duitsland door te krijgen. Een deel van die goederen moet – volgens deze correspondent, die beweert “uit volkomen betrouwbare bron” te putten – door Nederland worden vervoerd door middel van watertransport. Wij citeren:

“De Nederlandse regering staat niet langer toe dat (in België door de Duitsers) opgevorderde goederen worden doorgelaten. Doch om aan dit handelstransport een schijn van bonafide handel te geven, heeft de afdeling voor grondstoffen aan het departement van oorlog te Berlijn de volgende organisatie in het leven geroepen. Nadat goederen zijn geconfisqueerd te Gent, Antwerpen, Charleroi of Brussel komt iemand, die door die afdeling voor grondstoffen is gestuurd, bij de Belgische eigenaar en treft een regeling voor de aflevering der goederen. Daarna verklaart hij dat hij bereid is om over de prijs te onderhandelen. Indien de eigenaar er in toestemt de goederen te consigneren aan de door de man van de afdeling voor grondstoffen te noemen firma, wordt hem een betere prijs geboden; zo niet, dan worden de goederen weggehaald en wordt de prijs vastgesteld door de commissie in Berlijn. Firma’s, die worden genoemd om er de goederen aan te consigneren, bestaan er voor alle mogelijke soorten van opgevorderde waren. Voor tarwe en andere granen is er zo’n firma te Mannheim, voor leer bestemt Oorlogsleder Maatschappij, enz. Alle hebben zij de schijn van particuliere firma’s te zijn. In werkelijkheid echter zijn zij enkel een andere naam en een ander masker voor het departement van oorlog. Het kapitaal van die firma’s is door de regering verstrekt, en van de winsten of verliezen wordt verantwoording gedaan aan de regering. Aan de Nederlandse grens wekken die goederen de indruk, geconsigneerd te zijn aan

particuliere eigenaars; in werkelijkheid zijn het goederen, geconfisqueerd ten bate van het departement van oorlog te Berlijn.

Onder dit systeem is het – ook voor de Duitsers zelf – onmogelijk geworden, uit elkaar te houden, wat voor het leger bestemd is en wat voor de burgerlijke bevolking. De handelsmethoden der Duitsers in België, die een uitvloeisel zijn van hun organisatie, zijn een ontkenning van de aanspraken, die zij, door tussenkomst van hun diplomaten en vertegenwoordigers, in de Verenigde Staten doen gelden. Het is nutteloos te beweren dat er enig onderscheid gemaakt wordt.

Uit Luik wordt aan de Frankfurter Zeitung gemeld, dat tussen de Belgische brikettenfabrikanten onderhandelingen gevoerd worden over de oprichting van een brikettensyndicaat. Daardoor zou de fabricage van briketten in de Kempen weer worden hervat.

De Engelse legatie heeft van het ministerie van buitenlandse zaken te Londen de volgende mededeling ontvangen:

Veldmaarschalk French meldt, dat de krijgsverrichtingen gedurende de laatste dagen door dikke mist en regen belemmerd zijn. Geen infanterieaanval werd van weerszijden ondernomen, behalve een nu en dan onderbroken gevecht langs het kanaal van Ieper, dat niet leidde tot verandering in de opstelling van de strijdende partijen.

Heldhaftig was het gedrag van twee Engelsen, die geruime tijd een verbindingsloopgraaf bezet hielden, zonder dat men hun te hulp kon komen en eervol sneuvelden. Hulde wordt gebracht aan de machinegeweerafdelingen, die zware verliezen aan de vijand toebrachten.

Onze correspondent te Antwerpen schrijft:

Mag men uit Nederland in het Nederlands corresponderen naar België en omgekeerd? Ik schreef u (zie het avondblad van 22 dezer) dat, blijkens alhier op het postkantoor ingewonnen inlichtingen, dit wel mocht. Sedertdien kwam ook mij een postkaart onder ogen, door een Vlaming naar Holland gestuurd, en die terug belandde bij de afzender, met een stempel er op: Zurück weil Sprache unzulässig. Ueberwachungsstelle VIII. Armeekorps Aachen. Maar het was geen kalligrafie wat ik op de kaart geschreven zag! Van andere zijde toonde men me vanmorgen een kaart uit Holland, in het Nederlands gesteld, en die (het schrift was zeer leesbaar ditmaal) perfect terecht is gekomen ...

Besluit: brieven en kaarten, die duidelijk en leesbaar in het Hollands geschreven zijn, komen terecht. Moraal: Nederlanders en Vlamingen, schrijft duidelijk Nederlands!

Volgens de Indépendance Belge vertoeft thans de oudste zoon van Koning Albert, de veertienjarige prins Leopold, hertog van Brabant, aan het front. Na het beleg van Antwerpen was hij met zijn broer en zuster naar Engeland gegaan, doch heeft net zo lang gesmeekt om naar het front te mogen vertrekken tot zijn ouders toestemming gaven.

Zaterdag 27 februari 1915 – avondeditie

Telegrammen uit België.

Er worden hier te lande weer particuliere telegrammen uit België ontvangen over Duitsland.

Belgische vluchtelingen.

Naar men ons meldt, is het vluchtoord voor de Belgen te Uden in Noord-Brabant nagenoeg geheel gereed. Er is plaats voor 10.000 vluchtelingen. De bouw is geschied volgens de plannen van de inspecteur van de volksgezondheid de heer Zoetmulder, en onder diens toezicht en leiding, zomede onder die van de regeringscommissaris voor de vluchtelingen in het zuiden, jhr. Mr. Ruys de Beerenbrouck, en van de regeringscommissaris voor het vluchtoord, de heer Wilhelm.

Bij de bouw en de inrichting is het nuttige en praktische met het geriefelijke verenigd. De ligging van het vluchtoord is zeer gunstig, aan de lijn Boxtel-Wezel, drie minuten van het dorp, op de heide, in het noorden beschut door bossen.

Het vluchtoord wordt thans geleidelijk bevolkt vanuit Baarle-Nassau en uit Zeeland. Dagelijks komen er ongeveer 300 vluchtelingen aan.

Op niet genoeg te waarden wijze heeft een Amerikaan, de heer Jenkinson, van de Rockefeller Foundation, zorg gedragen voor de zending van een grote voorraad kleren en levensmiddelen voor de bewoners van het vluchtoord.

Vergoedingen aan gezinnen van Belgische militairen.

De minister van binnenlandse zaken heeft door tussenkomst van de commissarissen van de koning aan de burgemeesters, ter inlichting van de belanghebbende gezinnen, doen weten dat blijkens mededeling van zijn ambtgenoot van buitenlandse zaken de Belgische diplomatieke en consulaire agenten in Nederland van de Belgische regering instructies hebben ontvangen betreffende de uitkering van de militievergoedingen aan de gezinnen van Belgische militairen, die zich in hun ressort bevinden.

De Belgische gezinnen, die op de militievergoeding aanspraak maken, zullen zich bijgevolg moeten wenden tot de Belgische consulaire ambtenaar, binnen wiens ressort zij verblijf houden.

Onze Antwerpse correspondent komt aangaande het Hollands in de briefwisseling met België in het ochtendblad tot dit besluit: "Brieven en kaarten, die duidelijk en leesbaar in het Hollands geschreven zijn, komen terecht." Die verklaring blijkt ons onvoldoende. Een Rotterdamse firma toont ons toch een briefkaart, de 23^e dezer van hier "via Aachen" naar Antwerpen verzonden en bij haar terug ontvangen met het gestempelde opschrift: "terug taal niet toegelaten", en die briefkaart is, in het Hollands, geschreven met machineschrift, zo duidelijk als het maar kan.

Ook andere firma's delen ons mee, dat ze hun in het Nederlands gestelde correspondentie naar België over Aken, ook briefkaarten, terug ontvangen hebben met de opdruk: Terug, taal niet toegelaten.

Van bevoegde zijde vernemen wij nu in verband hiermee het volgende:

Brussel en Antwerpen en een groot gedeelte van België zijn van Nederland uit per post bereikbaar voor zover de correspondentie in de Franse en Duitse taal gevoerd wordt. Alle in de Nederlandse taal gestelde brieven, die van Nederland uit via Utrecht-Emmerik-Aken verzonden worden, worden van laatstgenoemde plaats uit onherroepelijk teruggezonden met het stempel "Zurück weil Sprache unzulässig". Het wonderlijke geval doet zich echter voor, dat brieven enz. van België uit via Aken en daar afgestempeld naar Nederland gezonden, wel in de Nederlandse taal en zelfs gesloten worden doorgezonden.